

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Értesítés az 1/2003/EK tanácsi rendelet 27. cikkének (4) bekezdése értelmében a COMP/B-1/39.315 – ENI ügyben

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/C 55/10)

1. BEVEZETÉS

(1) Az 1/2003/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 9. cikke szerint, ha a Bizottság olyan határozatot szándékozik elfogadni, amely jogsértés megszüntetését írja elő, és az érintett vállalkozások kötelezettségvállalásokat ajánlanak fel annak érdekében, hogy a Bizottság előzetes értékelésében megfogalmazott aggályokat eloszlassák, a Bizottság határozatával ezeket a kötelezettségvállalásokat kötelezővé teheti a vállalkozások számára. Ilyen határozat határozott időre fogadható el, és azt mondja ki, hogy a Bizottság részéről semmilyen további intézkedés nem indokolható. Ugyanezen rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerint a Bizottság közzéteszi az ügy tömör összefoglalóját és a kötelezettségvállalások fő tartalmát. Az érdekelt felek észrevételeiket a Bizottság által meghatározott határidőn belül nyújthatják be.

2. AZ ÜGY ÖSSZEFOGLALÁSA

(2) 2009. március 6-án a Bizottság a 773/2004/EK ⁽²⁾ rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben a 2003/1/EK rendelet 27. cikkének (1) bekezdése értelmében kifogásközlést fogadott el az EUMSZ. 102. cikkének az ENI Spa (a továbbiakban: ENI) által történt állítólagos megsértésével kapcsolatban. Az ENI 2009. október 1-jén válaszolt a kifogásközlésre. 2009. november 27-én meghallgatásra került sor. A kifogásközlést az 1/2003/EK rendelet 9. cikke szerinti előzetes értékelésnek kell tekinteni.

(3) A kifogásközlés szerint az ENI erőfölénnyel rendelkezik az Olaszországba irányuló földgázszállítások piacán/piacain és a földgázellátás downstream piacain.

(4) A kifogásközlés szerint az ENI az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ.) 102. cikke értelmében vélhetően visszaélt piaci erőfölényével, amikor visszautasította azt, hogy földgázvezetékein szállítási kapacitásokat bocsásson rendelkezésre. Nevezetesen, gázvezetékeinek irányítása és működtetése során az ENI vélhetően i) megtagadta a hozzáférést a szállítási hálózatban rendelkezésre álló kapacitáshoz („kapacitásfelhalmozás”), ii) kevésbé kedvező feltételek mellett biztosított hálózati kapacitást („kapacitásdegradáció”), és iii) visszafogta a nemzetközi szállítási hálózatának fejlesztését célzó beruházásokat („stratégiai beruházáskorlátozás”).

(5) A kifogásközlés szerint az ENI ezeket a gyakorlatokat a harmadik félként fellépő szállítók által támasztott rendkívül jelentős rövid- és hosszú távú kereslet ellenére alkalmazhatta, ami az olasz vevők számára földgázt szállítani és értékesíteni szándékozó versenytársak kizárásához vezetett, és ezáltal korlátozhatta a versenyt a downstream gázszolgáltatási piacokon.

3. A FELAJÁNLOTT KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK LÉNYEGE

(6) Az ENI nem ért egyet a Bizottság kifogásközlésében megfogalmazott következtetésekkel. Mindazonáltal kötelezettségvállalásokat ajánlott fel az 1/2003/EK rendelet 9. cikke alapján azzal a céllal, hogy eloszlassa a Bizottság versennyel kapcsolatos aggályait. A kötelezettségvállalások lényege a következőképpen foglalható össze:

(7) Az ENI elidegeníti németországi földgázszállító üzemeltetőjét (TENP) egy olyan megfelelő vevő részére, amelynek kiléte *prima facie* nem vet fel a versennyel kapcsolatos aggályokat. Az ENI elidegeníti svájci földgázszállító üzemeltetőjét (Transitgas) egy olyan megfelelő vevő részére, amelynek kiléte *prima facie* nem vet fel a versennyel kapcsolatos aggályokat. Az ENI elidegeníti osztrák földgázszállító üzemeltetőjét vagy a

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o. 2009. december 1-jei hatállyal az EK-Szerződés 81. és 82. cikke az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ.) 101. és 102. cikkévé vált. A két-két rendelkezés tartalmilag azonos. Jelen értesítés céljából adott esetben az EUMSZ. 102. cikkére történő hivatkozásokat az EK-Szerződés 82. cikkére történő hivatkozásokként kell érteni.

⁽²⁾ HL L 123., 2004.4.27., 18. o.

Cassa Depositi e Prestiti SpA (a továbbiakban: CDP) állami részvénytársaság részére, vagy az olasz kormány tulajdonban lévő olyan más vállalkozás részére, amely megfelel a kötelezettségvállalásokban megfogalmazott feltételeknek.

- (8) Amennyiben az elidegenítési időszak alatt a fenti (7) bekezdésnek megfelelően nem kerül aláírásra kötelező érvényű adásvételi megállapodás megfelelő vevőkkel vagy – az osztrák földgázz szállító üzletág esetében – a CDP-vel vagy más, az olasz kormány tulajdonában lévő állami vállalattal, az ENI az elidegenítésért felelős vagyongazdálkodás számára kizárólagos felhatalmazást ad arra vonatkozóan, hogy megfelelő vevő számára, minimumár nélkül értéktelje az elidegenítendő vállalkozásokat.
- (9) Németországi földgázz szállító üzletága tekintetében az ENI a következő vagyonelemek elidegenítésére vállalt kötelezettséget:
- az Eni Gas Transport GmbH-ban meglévő teljes részesedése, amely egyúttal a mintegy 500 km hosszú TENP vezeték-hálózatot birtokló és működtető Trans Europa Naturgas Pipeline GmbH & Co. KG-ban meglévő 49 %-os ellenőrző részesedését is jelenti (a TENP vezeték-hálózat a holland hálózatot köti össze a svájci Transitgas gázvezeték-hálózattal),
 - az Eni Gas Transport Deutschland S.p.A.-ban meglévő teljes részesedése; ez a társaság, amely a TENP kapacitásjogainak mintegy 60–70 %-ával rendelkezik, átviteli-rendszer-üzemeltetőként (TSO) földgázz szállítási szolgáltatásokat nyújt; a TENP kapacitásának fennmaradó (kb. 30–40 %-os) részét a másik szállító, az E.On Gastransport GmbH kezeli,
 - a szállítóhálózat üzemeltetéséhez szükséges kiegészítő berendezések,
 - a szállítóhálózat üzemeltetéséhez szükséges immateriális javak (szerződések, engedélyek, haszonélvezeti megállapodások).
- (10) Svájci földgázz szállító üzletága tekintetében az ENI a következő vagyonelemek elidegenítésére vállalt kötelezettséget:
- a mintegy 292 km hosszú Transitgas földgázvezeték-hálózatot tulajdonló és működtető Transitgas AGben birtokolt 46 %-os részesedése,
 - az ENI Gas Transport International SA (ENI GTI) vállalkozásban birtokolt teljes részesedése; ez a társaság TSOként földgázz szállítási és szállításikapacitás-értékesítési szolgáltatásokat nyújt a Transitgas vezeték-hálózat kapacitásának mintegy 85–90 %-án,
 - a szállítóhálózat üzemeltetéséhez szükséges kiegészítő berendezések,
 - a szállítóhálózat üzemeltetéséhez szükséges immateriális javak (szerződések, engedélyek, a kapacitásjogok átengedését szabályozó bérleti megállapodások).
- Ebben a vonatkozásban ki kell emelni, hogy az ENI GTI által ellátott, a szállítóhálózat üzemeltetését kiegészítő egyes feladatokat a társaság együttesen biztosítja az ENI valamennyi EU-n belüli és kívüli szállítóhálózata és más szállítók számára. Ezek a megosztott funkciók (amelyek egyebek mellett a mérnöki, hidraulikai, mérési, üzemeltetési és karbantartási, illetve anyagkezelési támogatás területeit fedik le), valamint az ezeket ellátó alkalmazottak nem képezik az elidegenítendő vállalkozások részét⁽¹⁾. Mindazonáltal az ENI kötelezettséget vállalt arra, hogy valamennyi megosztott funkciót egy újonnan létrehozott szolgáltatóhoz telepíti, amely kérésre a vevő(k) számára is biztosítja ezeket a szolgáltatásokat.
- (11) Osztrák földgázz szállító üzletága tekintetében az ENI a következő vagyonelemek elidegenítésére vállalt kötelezettséget:
- a TAG gázvezeték földgázz szállítási kapacitásjogainak bérleti szerződés alapján 100 %-át birtokló és TSOként földgázz szállítási szolgáltatásokat nyújtó Trans Austria Gasleitung GmbH-ban birtokolt 89 %-os részesedése,
 - a szállítóhálózat üzemeltetéséhez szükséges immateriális javak (szerződések, engedélyek, bérleti megállapodások).
- (12) Az ENI arra is kötelezettséget vállalt, hogy az elidegenítést követően egy meghatározott időszakon át a vevő(k) számára a szállítóhálózat üzemeltetéséhez szükséges kiegészítő szolgáltatásokat (például kiegyenlítő szolgáltatások biztosítása céljából kötött fűtőgáz- és gázszolgáltatási szerződések), valamint egyéb, jelenleg az ENI GTI által megosztott funkcióként nyújtott szolgáltatásokat nyújt.
- (13) A vállalkozások számára biztosítják a szállítóhálózat üzemeltetéséhez szükséges alkalmazottakat.
- (14) Az ENI kötelezettséget vállalt arra, hogy 2009. december 22-től a folyamat végéig nem hosszabbítja vagy újítja meg szállítási szerződéseit, és nem köt olyan új szállítási szerződést, amely a TAG, TENP és Transitgas vezetékeken működő szállítói minőségében saját javát szolgálja, kivéve az ellenirányú, nem az olasz piacra irányuló szállítási kapacitások elosztását célzó esetleges jövőbeli aukciókat és más közhatósági allokációs eljárásokat⁽²⁾.
- (15) Az ENI által tett ezen kötelezettségvállalások teljesítésének felügyeletére felügyelő ügygondnokot neveznek ki.
- (16) A Bizottság a kötelezettségvállalások betekinthető változatának teljes szövegét közzéteszi a hiteles angol nyelvű változatban a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

⁽¹⁾ Lásd az 1C ütemterv 3. bekezdését.

⁽²⁾ Lásd az ütemterv 2. bekezdésének e) pontját.

4. FELHÍVÁS ÉSZREVÉTELEK MEGTÉTELÉRE

(17) A piaci teszt eredményének függvényében a Bizottság olyan határozatot kíván az 1/2003/EK rendelet 9. cikke (1) bekezdésének értelmében elfogadni, amely megállapítja a fent összefoglalt és a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján közzétett kötelezettségvállalások kötelező jellegét.

(18) Az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a javasolt kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. Ezzel összefüggésben a Bizottság felkéri az érdekelt feleket, hogy észrevételeiket különösen a következő kérdésekre vonatkozóan tegyék meg. Az észrevételeket, amennyiben lehetséges, részletes indoklással kell alátámasztani, amely tartalmazza az észrevétel alapjául szolgáló tényeket, valamint probléma azonosítása esetén a probléma megoldására irányuló javaslatot:

a) A TENP, Transitgas és TAG hálózatokat irányító és üzemeltető szállító és átvitelrendszer-üzemeltető ENI-leányvállalatok elidegenítésének célja a szállítási kapacitások biztosításának megtagadásaként azonosított probléma kezelése. Ebben az összefüggésben az ENI vállalta, hogy az ENI GTI-ben birtokolt teljes tulajdonrészét elidegeníti. Az elidegenítés azonban nem érint majd egyes olyan funkciókat, amelyet e vállalat lát el. Ezek közé tartozik például a műszaki műveletek, mérések, üzemeltetési és karbantartási feladatok támogatása. Vannak-e Önöknek észrevételeik azzal kapcsolatban, hogy milyen hatással lehet az elidegenített vállalkozások irányítására és működésére az, hogy e kiegészítő szolgáltatások nem kerültek be az elidegenítendő eszközök körébe? Könnyedén duplikálhatók, vagy kiszervezés útján biztosíthatók-e a vevő(k) számára ezek a kiegészítő szolgáltatások? E funkciók egy újonnan létrehozott (az ENI ellenőrzése alatt álló) szolgáltató általi

esetleges biztosítása megnehezítheti-e, hogy a vevő(k) hatékonyan és függetlenül működtesse/működtessék a gázzállítási vállalkozásokat?

b) Az ENI számára nem ütközik akadályba ellenirányú szállítási kapacitások lekötése. Vannak-e észrevételeik azzal kapcsolatban, hogy ez milyen hatást gyakorolhat az Olaszországba irányuló importkapacitásokra?

Felkérjük a harmadik feleket, hogy észrevételeiket a kötelezettségvállalások minden más vonatkozásában is tegyék meg.

(19) A harmadik felek észrevételeinek e közzététel napjától számított egy hónapon belül kell a Bizottsághoz beérkezniük. A Bizottság felkéri továbbá az érdekelt harmadik feleket arra, hogy nyújtsák be észrevételeik betekinthesítő változatát is, amelyből az üzleti titkokat és egyéb bizalmas részeket törölték és adott esetben betekinthesítő összefoglalóval vagy az „üzleti titok” vagy „bizalmas” szóval helyettesítették. Amennyiben a bizalmas információ védelmére irányuló kérelmük indokolt, a Bizottság biztosítani fogja az ilyen információ védelmét.

(20) Az észrevételeket a COMP/B-1/39.315 – ENI hivatkozási szám feltüntetésével lehet a Bizottsághoz eljuttatni e-mailen (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), faxon (+32 22950128) vagy postai úton a következő címre:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË